

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in veĵja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 14. vel. serpana 1885.

List 33.

Premišljevanje in molitve za vse stanovce.

(Dalje).

Šesta stopinja kerščanske modrosti.

Pravi pripomočki in sicer:

f) Stori dobro.

Z lučjo sv. Duha razsvitljeni, smo spoznali, da je naš pravi namen, Bogu služiti in sebe zveličati; in da bi toraj naša poglavitna in najperva skerb imela biti, da delamo za zveličanje svoje duše, da si nebesa služimo. — Kdor pa hoče zveličan biti in v nebesa priti, se mora tudi k temu primernih pomočkov posluževati. Kdor bi v nebesa priti hotel, pomočkov bi se pa ne posluževal, taki bi ne bil moder, ampak največi nespametnež.

Že smo videli v prejšnjem premišljevanji, da se z grehom nikoli in nikdar v nebesa ne more, in če hočemo kdaj nebesa doseči, da greha delati ne smemo, ali pa, če smo ga že storili, da se v ss. zakramentih zopet opravičimo in pravo pokoro delamo.

Kakor nas pa nadalje sv. vera uči, k zveličanju še ni zadosti, da se le greha varujemo, ampak moramo tudi kerščanske čednosti skazovati in dobra dela opravljati. Da so čednosti in dobra dela neobhodno k zveličanju potrebna, nam na več krajih sv. pisma zaterjuje naš Bog in Učenik Jezus Kristus in nas k temu naravnost opominja, ko pravi: Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo! (Mat. 7, 21.)

In ravno tam: Vsako drevo, ki ne obrodi dobrega sadú, bo posekano in v ogenj verženo! (Mat. 7, 15.) — Kako potrebna so dobra dela k zveličanju, razvidimo posebno tudi iz tega, ker bo Kristus pri poslednji sodbi (Mat. 25) pogubil tiste, ki niso del usmiljenja skazovali; zveličal pa bo tiste, ki so si za dobra dela prizadevali. Ravno ta nauk nam Jezus daje tudi v priliki treh hlapcev, katerih dva sta z izročeniimi talenti delala in kupčevala; tretji pa je svoj talent v zemljo zakopal, to se pravi, da ni nič dobrih del si pridobil; in vemo, da sta perva dva milostno sodbo dosegla, zadnji pa je bil pogubljen. (Mat. 25.) Najlepše pa nas Jezus k dobrim delom opominja v priliki o deseterih devicah; izmed katerih

je bilo 5 pametnih, 5 pa nespametnih. Nespametne so vzele svetila, olja pa niso vzele saboj. Pametne pa so imele v svetilnicah tudi olje. Ko o polnoči ženin pride, so mu pametne device šle s prižganimi svetilnicami naproti, nespamentne pa niso imele kaj prižgati. Šle so sicer olja kupovat, ali ko nazaj pridejo, je bilo že prepozno, ker vrata so bila zaperta. (Mat. ravno tam.) — Cerkveni učeniki to priliko večidel tako razlagajo, da k zveličanju ne zadostuje samo vera (svetilnice), ampak je treba tudi dobrih del (olja).

Kaj bi tedaj pomagalo, če vero imam, del pa nimam. Ali me more sama vera brez del zveličati? (Jak. 2, 26.) Kdor si tedaj ne prizadeva za dobra dela, taki nima kerščanske modrosti, temuč je podoben peterim nespametnim devicam.

Ravno tako nespameten je pa tudi tisti, ki sicer dobra dela opravlja, pa ne iz pravega namena, ne zavoljo Boga, ampak zgolj zavoljo ljudi. Tudi tak nima po Jezusovem nauku tam nobenega plačila pričakovati, temveč podoben je hinavskim farizejem, ki so se sicer postili, ki so molili in vbogajme dajali, pa vse le iz častiželjnosti. Od njih je Jezus rekel: Resnično, vam povem, oni so svoje plačilo že prejeli. (Mat. 6, 5.) Nebesa pridobiti nam zamorejo le tista dobra dela, ki so v Bogu (v gnadi Božji) in zavoljo Boga storjena!

Molitev.

O pridi Duh medrosi Božje in uči me prav živo spoznati imenitno resnico, da brez dobrih del ne morem zveličan biti! Podpiraj mojo slabo voljo, da bom dobro delal in da se ne bom nikoli utrudil, kadar velja za nebesa si zasluženja pridobivati! O Duh Božji, daj mi moč in serčnost, da bom dobra dela opravljal, pogosto molil in premišljeval, se postil in vbogajme dajal, če bi me še tako težko stalo. Vlada pa tudi moja dobra dela, da jih bom vselej iz pravega namena opravljal, da kje zavoljo časnih ozirov ob zasluženje ne pridem! Res, moj Bog! terdno sklenem, zdaj neutrudljivo s Tvojo gnado dobro delati, dokler je dan in preden pride noč, ko več delati ne bo mogoče. Amen.

Modroslovje.

XIII. *)

Gotovo ni bolj primernege mesta v naših razgovorih o modroslovju, kakor prav tukaj, da spregovorim o dveh prašanjih: enem verskem in drugem modroslovnem, — prašanjih, ki se ozirata na našo dosedanjo, pa tudi na našo prihodnjo pot. Pervo prašanje: kako naj sodimo na stališči ali na podlagi naše katoliške vere o poganskem modroslovju sploh. Drugo prašanje: kako sodi zdravo modroslovje, to je, čista človeška pamet, o veri, katero nam je prinesel na svet naš Zveličar. Oboje prašanje je prav važno, bodisi za vero, kakor tudi za modroslovje. Odgovor nam podajajo deloma že dosedanji razgovori, vendar pa ni odveč, ako ga poskušam podati tukaj posebej in sicer, kolikor mogoče, določeno.

Da odgovorimo na prvo prašanje, moramo najprej vedeti, da je po nauku naše sv. vere Kristus središče, glava, verhunc vsega človeštva. Zveličar namreč je bil že v raju objubljen prvim starišem, tedaj precej v početku človeške zgodovine. Ta zgodovina se je po sklepu in volji božje previdnosti razvijala tako, kakor se razvija cvetlica: cvetlica raste in postaja od dne do dne lepša, da pride na svoj verhunc, ko cvete; iz cveta se razvija pa sad. Vse, kar koli zamoremo opaziti pri cvetlici, ima svoj namen; ta namen se spolni, kader cvetlica cvete in potem rodi sad. Ravno tako je imelo tudi vse, kar se je pred Kristusom zgodilo, svoj namen. Namen ta pa ni mogel biti drugi, kakor: Kristus. V njem je prišlo človeštvo do svojega verhunca ali do cveta, po njem pa se razširja človeštvo dalje, ter donaša ali rodi svoj sad.

Ali tukaj moram precej opomniti, da to, kar sem rekel, ni umeti v naravnem pomenu, ali tako, kakor da bi se človeštvo samo po svojih postavah razvijalo ali bi se razvijalo brez Boga. Marveč: Bog sam vodi človeštvo po svojih večnih sklepih po nadnaravnem načinu, t. j. ne samo po naravnih zakonih, do onega namena, ki sem ga prej opisal. Kristus je res verhunc in cvet vsega človeštva, toda človeštvo ni samo po sebi razvilo se do prelepega, vzornega človeka Kristusa, ampak: druga božja oseba, večna Beseda je sprejela naravo človeško, t. j. telo in dušo, ter jo združila seboj v eno osebo. Druga božja oseba je bila tedaj tisto solnce, ki je obsevalo in ogrevalo našo naravo, — človeštvo, da se je razcvetlo, da se razcveta še vedno in donaša sad. Kak pomen pa ima v tem razvijanju pogansko modroslovje? Ali ni bilo brez potrebe? Ali ni Kristus sam prinesel vse resnice na svet in ali ni pičlo in puhlo spoznanje poganov prave vere bolj opoviralo, kakor pa pospeševalo? Nikakor ne: treba je le prav vedeti, kaj da nam je Zveličar dal. On ni dal človeku pameti, ker pamet je imelo človeštvo po rojstvu (se vé, da tudi od Boga), on je podal samo resnice nebeške, ki so za zveličanje potrebne. Ako bi človek ne imel dovolj močne in zanesljive pameti, bi ne bil mogel sprejeti in spoznati nauka Zveličarjevega. Naravna, prirojena pamet se je pri poganih razširjala in naredila modroznanstvo, spoznala je veliko naravnih resnic. Zveličar naš je po nauku naše vere imel tudi vse človeško naravno znanje v sebi, on je bil tedaj gotovo tudi največi modroslovec: kot človek je on imel vso človeško modrost. Ako bi pa ne bilo človeštvo pred njim v znanji napredovalo, bi bil Izveličar naš prišel kakor mož med same otroke, ki ne znajo niti misliti niti govoriti. Toda on je prišel

in priti hotel v „polnosti časa“, t. j. takrat, ko se je bilo človeštvo razvilo do polnosti in popolnosti, v kateri je zamoglo Zveličarja sprejeti s popolnim razumom, s prevdankom in prepričanjem, v kateri se je moglo z verhunca svojega razvoja povspeti do nadnaravnih nauk Gospodovih.

Kako lep pomen ima tedaj v kerščanski veri staro modroslovje. Vplivala je nanj božja modrost in previdnost sama, vplivala skerbno, da se je razcvitalo, kolikor je moglo po naravnih močeh človeških: potem se le se je prikazala Modrost od zgoraj, da je ponižala razum človeški, ko je povišala modrost otrok božjih.

Kdor pozna dobro nauke naše sv. vere, on tudi umeva, kaj da hočem reči: za verne sem stavil tudi to prašanje. Pa zraven tega ne morem prezreti še nekega drugega pomena, ki ga ima pogansko modroslovje za vse čase. Nekatere resnice je človek dolžan spoznati in pripoznati že po svoji vesti. Pamet spozna sama po sebi vsaj nekaj in toliko resnice, kolikor mu je treba, da zamore prav, naravno, sploh: človeško živeti. Med te resnice štejem: da je neko božje, višje bitje, da smo temu bitju odgovorni, da nas zamore in hoče po našem dejanju ali kaznovati ali plačati, da smo po smerti še zmožni živeti i. dr. Take resnice je spoznalo tudi poganstvo in učilo jih je modroslovje. S tem je pa za vse čase dokazano, da uči narava sama te resnice in da tudi človek naravo zataji, kdor take resnice taji. Zato se je res prav po previdnosti božji ohranilo nam v knjigah staro modroslovje, ki vsakega uči, kaj da nam pravi že pamet sama, kaj pravijo oni možje, ki so brez razodenja božjega iskali resnice. Zdi se mi res, kakor da bi imel reči po Zveličarjevih besedah: Poganski modrijani bodo vstali ob sodbi in sodili ta malopridni rod: zakaj oni so iskali Boga in druge večne resnice; sedanja rod pa se za te resnice ne briga, in se tudi spoznani resnici ustavlja. Zato se bode pa Atenčanom in Korinčanom milostneje godilo ob sodbi, kakor pa kristjanom, ki svoje pameti ne poslušajo. — Oh, groza me vselej strese, kader se spomnim sodbe, ki se bo veršila nad sedanjimi pogani. Platona in Aristotela vzamem v roke in učita me spoštovati Boga ali „najvišje bitje“ ali „Začetnika, najvišjo Dobroto“ itd. Človeka skušata blaziti, povzdigniti; učita, da se ne smé delati greh . . : sedanja poganski modrijani pa se temu zaničljivo posmejujejo! Kaj je tega krivo? Greh napuh, mesenost, lahkomišljenost. S slabostjo človeško ima Bog usmiljenje, nikakor pa ne z napuhom in nemarnostjo.

Nisem si mogel kaj, da ne bi bil opozoril pri tem prašanju na nekatere resnice, ktere naj bi vsak dobro prevdaril, in ne samo čital natisnjenih besed. Naj me sodi kakor hoče, ali vendar se ne bojim reči, da se mi pogansko modroslovje, kolikor vem o njem iz starih pisateljev, zdi tako dragoceno, da se mi zdijo blažene ure v kterih se bavim z njim. Pa zakaj? Zato ker spoznavam iz tega modroslovja čisto človeško naravo po zmožnostih in slabostih. In ko se potem podam k onim knjigam, iz kterih doni naravnost glas božji: strepeče serce v svetem strahu in vplameni v ljubezni do Onega, kteremu ni bilo dosti, da nas je vstvaril v slavi in časti, ampak naredil nas je podobne samemu sebi, naredil za svoje otroke in dediče in govoril je nam v očetovski ljubezni in ne v gospodovavski oblasti.

Drugo prašanje, ki smo si ga stavili, je pa popolnoma drugačno. S prvimi sem skušal modroslovje povišati, a pri drugem se utegne komu zdeti, kakor da hočem ponižati vero. Toda samo zdeti na prvi pogled, v resnici hočem le povzdigniti kerščansko vero, ter pokazati, da je naravnost od Boga človeku podarjena.

*) V zadnji številki beru str. 250, 2. plat v sredi namesto: o jeziku starih Slovencev — v jeziku zdravih Slovencev.

Kaj pravijo avstrijski škofje o prostozidarjih ali framacsonih?

Vediti je treba najprej, kaj so prostozidarji, ki se imenujejo tudi framacsoni ali frajmavrarji. To je skrivna družba, ki je pa močno razširjena. Posamezne oddelke imenujejo lože, beznice (Loge, Bauhalle, Hütte), njih več zvezanih imenujejo veliko ložo, in njih predniki se sami kličejo veliki mojstri. To vse pa, ob kratkem rečeno, ni drugzga kakor zakletev ali zarota zoper cerkev in državo; zato so framacsonske družbe skrite in na Avstrijskem prepovedane, čeravno so pri vsem tem zelo razširjene, in zato papež in škofje zoper nje pišejo in vernike svaré, da naj se nikakor ne dajo v njih mreže zaplesti.

Ti ljudje so grozno nevarni, ker tajé Boga, vero, prihodnje življenje, in išejo svoje sreče le na tem svetu. Svet bi se spremenil v razbojniško jamo, ako bi se ravnal po njih naukih.

Ako tedaj kdo začne kvasiti in lagati, da ni Boga, ne pekla in nebés po smerti itd., naj si vsak misli, da ta človek je od očitnih ali skritih framacsonov zapeljan, ali pa je celo že sam iz njih družbe; večí del pa vender pri nas niso pravi prostozidarji, ampak le od družih našantani in zapeljani nesrečni ljudje, ki so zraven tega večidel v kakih velikih grehah in jim torej verski nauki niso po volji, ker vera uči, da Bog grešnike kaznuje in če v velikem grehu umerjó, za vselej zaverže.

Mnogi bolj olikani bogatini, mnogi v višjih službah zato hočejo imeti državo (kraljestvo, cesarstvo, ljudovlado) brez Boga, in torej ne privošijo nobenih stroškov za cerkvene reči, za duhovne itd., z drugimi besedami: vso zvezo med cerkvijo in državo hočejo raztergati. To pa zato, ker upajo, da bi potlej oboje ložej zaterli, namreč cerkev in državo. Še z drugo hinavsko besedo zaznamenujejo to, ko pravijo, da hočejo prosto cerkev v prosti državi.

Prave katoličane radi zmerjajo z „mračnjaki“, kar se tudi po naših liberalnih časopisih večkrat bere. Sploh framacsoni veliko ropočejo s prostostjo ali svobodo: prostost časnštva pa le brezbožnega, prostost nauka namreč nevero učiti, prostost vere (živeti kakor živinčeta), prostost oderuštva (z nezmernimi obrestmi pri posojevanju) itd. Vsi vneti so za zidanje krasnih šolskih palač, v katerih bi mladino učili vero in cerkev zaničevati. Razširjeni so framacsoni sicer po vsih deželah, vendar število pravih framacsonov ni tako veliko, kakor tistih, ki so v djanji frajmavrarških misli, pa ne v lože zapisani. Katoličanom je od papežev ostro prepovedano pristopati v framacsonstvo in izobčen je samo po sebi iz matere katoliške Cerkve, kdor bi se med nje dal sprejeti. Ker se štulijo, da hočejo namesto od Boga razodete vere in namesto postavnih držav zidati novo verstvo gole človečnosti, ali kakor pravijo, človekoljubnosti, „humanitete“, zato se imenujejo „zidarji“ in ker se s prostostjo bahajo, si prilastujejo ime „prostozidarjev“.

Pri zapisovanju v to družbo imajo prav smešne neumne ceremonije, v katerih sprejmejo zidarske znamenja: kladvo, keljo itd. To je zelo tako, kakor bi se kdo hudiču zapisal; zato mora nesrečni framacson, ako bi se hotel spreobrniti, tiste znamenja spovedniku oddati, da bode zopet sprejet v sv. Cerkev in storiti, kar mu spovednik velevala.

Po tem pojasnilu se ložej razume, kar pišejo zbrani avstrijski škofje o framacsonih.

Škofje pred drugim spominjajo, kako so papež Leon XIII. vlani 20. malega travna vsemu svetu pisali okrožnico, ki je svarila vernike zoper skrivne družbe prostozidarjev, kako so naznanili pogubno poče-

njanje, obsodili njih postave ali pravila, pa njih naklepe razodeli. Na te skrivne zakletnike obračajo sv. Oče besede psalmista, kateri pravi: „Tvoji sovražniki hrumé in kateri te čertijo vzdigujejo glavo. Zoper tvoje svéte se posvetujejo, rekoč: „Pridite in potrebimo jih izmed narodov.“ (Ps. 82, 3—5.)

Prostozidarji so se sicer v svoji potuhnjenosti kazali kakor prijatelje, ki jim le dobro hočejo. Oni pravijo sicer: „Vsi udje naj se imajo kot enake, kot brate, in naj bodo združeni z bratovsko ljubeznijo, eno medsebojnost in zvestobo, vse naj bode združenje človekoljubja, ljudo-ljubja, sterpljivosti in prijaznosti;“ — „združenje dobrih, blagih, velikodušnih ljudi predlmodrim v Nazaretu in za njim.“ (Anderson, ustavne bukve.) (Kristusa le imenujejo Sinú Božjega, ampak le modrega iz Nazareta.) Toda prelubi, pravijo škofje dalje, sv. Pavel (Efež. 5, 6) uči: „ne dajte se nikomur zapeljati s praznimi besedami.“ Postavimo, da bi te zagotavljanja ljubezni in dobrovoljnosti bile tudi resnica, bi nam vendar framacsonstvo nikakor ne nadomestovalo tega, kar nam keršanstvo daje. V ravno omenjenem se povzdiguje prostozidarsko obnašanje do bližnjega. Kje pa je v njih veri beseda o dolžnostih do Boga, in kakošno obnašanje zahteva njih pravni nauk pri človeku do samega sebe?

Koliko so vredne njih besede o „ljubezni“ in „sterpljivosti“ prostozidarjev, to se kaže iz njih obnašanja proti keršanstvu in sv. Cerkvi (ktero prostozidarji o vsaki priložnosti preganjajo, zatirajo in obrekujejo). Kaj pa je framacsonska vera, so se v začetku védli, kakor da bi vse vere sterpljivo jemali pod svoje varstvo, zdaj pa je njihovo veroizpovedanje prišlo do tega, da so se nedavno začeli med seboj prepirati o tem, če se sme verovati, da je Bog, ali ne?

O božjem razodenju sv. vere se ti strančarji tako malo zmenijo, da ravno nasprotno na vse kriptje vso moč keršanstva išejo iz očitnega življenja odstraniti posebno pa še upliv katoliške Cerkve; državo, njene postave in njene naredbe hočejo vsega ogoliti, kar koli je keršansko. In kakor pravijo papež Leon XIII. v omenjeni okrožnici, „ni jim dosti, da bi na stran pahnili sv. Cerkev, ki je najboljši vodnica, temuč menijo tudi, da jo morajo sovražno napadati. In tako res delajo, brez kazni skušajo celo njeno podstavo ali temelj razdreti in na to delajo z besedo, s pisanjem, z očitnim naukom po šolah; pri njih pravice sv. Cerkve ne najdejo prizanašanja, in ne milosti, časti in službe, ktere jim je Bog izročil . . . apostolski Sedež in rimskega papeža pa napadajo z dvakrat večí silo. . . Kar so pajdaši te svojbine že davno med seboj kovarili, to zdaj govoré brez skrivanja in očitno, namreč: da papeževa oblast se mora zatreti, papežtvo samo se z zemlje strebiti.

Kaj pravite katoličani, pravijo škofje dalje, ako so pri takem počenjanju prostozidarjev proti katoličanom in sv. Cerkvi vender njih usta polne ljubezni, sterpljivosti in bratovstva? Jim bote slepo zaupali, najdrajši dobrote svojih duš na igro postavili in se dali zapeljati v njih mreže? Pač smemo upati, da dobromisleči katoličani in dobri avstrijski državljani pri znanih sedanjih naših državnih postavah (ki so zoper framacsona) ne bodo kot udje pristopali k taki skriti zvezi. Toda, predragi, ne le to; razun tistih ki nosijo znamja prostozidarjev, je še veliko število takih, ki so po svojem mišljenju in naukih sorodni s prostozidarji in njih zavezniki. Število teh pomočnikov prostozidarjev je pri nas veliko večje, kakor pa prostozidarjev samih. Ta skrivna zveza je pač prav za prav prednji borivec in vodnik, ki kuje Cerkvi sovražne naklepe našega časa; toda ta zveza ima še trumo enomislečih, kateri vedoma ali nevedoma unim vodo na njih mlin napeljujejo. K tem se morajo šteti tudi

sti katoličani, kateri napadajo svojo lastno Cerkev in jeno koristiti, in o vsaki priliki stopijo na stran verskih ovražnikov in sv. Cerkve. Vsi taki delajo v službi in akor težaki framasonov — v polnem nasprotju s tem, ar sv. Oče zapoveduje vernikom, namreč: „Mož pri možu in neustrašeno se postavimo nasproti prodirajoči z ločinski svojati.“

Pomoč naše ljube Gospé Matere Božje Lurške v Indiji.

(Iz letnikov Naše lj. G. Lurške, št. 1.)

Redovnice, katere pod nadzorstvom misijonarjev do najkrajnih indijanskih mej gredo v misijone, prizadevajo si mnogo, in povsod po tistih krajih razširjati čedenje naše ljube Gospé Lurške. — Sestra Benjamina, velika prednica sester sv. Pavla, piše v listu do č. g. Barriera, naslednjo prigodbo.

Dovolite, da Vam naznam čudovito ozdravljenje, katero je storila naša ljuba Gospá Lurška. Štiri do pet in dvajsetletna kristjana, mati čveterih otrok, iz bogate in plemenite rodovine, hiral je že dolgo za persno boleznijo. Na vso mogoče načine se je za njo skerbalo. neizmerno veliko denarja se je že potrošilo, ne da bi bilo tudi le kaj malega pomagano in francoski, kakor tudi indijanski zdravniki so jo bili zapustili popolno, ker dejali so, da je ni več mogoče ozdraviti. Bolnica, katera tudi sama ni imela veliko upa do človeške pomoči, poprosi svoje starše, da bi jo dali v bolnišnico sester brezmadežnega Spočetja, kajti ondi se bode gotovo ozdravila.

Mož, ki je svojo ženo serčno ljubil, bi bil dovolil; toda staršem bila je misel, da je njih hči v bolnišnico tako neprenealjiva, da so ji vedno odbijali to željo spolniti.

Med tem pride Sestri Mariji misel, ubogo bolno obiskati, ji dati kake tolažila in tako tej velikodušni družini, katera je bolnišnici že mnogo dobrega storila, hvaležno se skazati.

Berž ko je sestra stopila v hišo, ji mlada gospa zakliče: „Z Vami hočem iti; ko bomo v bolnišnici in ko bomo našo ljubo gospo Lurško prosili, takrat bom ozdravela.“

Mož njen bil je koj pripravljen jo tja prepeljati. On sicer ni mislil na kak čudež, pa ker ni bilo več upanja, ni hotel ženi želje odbiti. Njegova žena je bila že previdena s sv. zakramenti za umirajočo.

Sestra Marija odide, da v neki sobi za bolno posteljo pripravi, in mož podprefekt ukaže takoj voz vpreči, v katerega so njegovo bolno gospo, vso v rjuhe zavito položili. Mož je spremljal svojo ženo, in bal se je vsak trenutek bolj in bolj, da mu bode zdaj, zdaj umerla.

Ko so prišli v bolnišnico, stregli so bolnici, kolikor je bilo mogoče; veliko se je tudi zanjo molilo in dali so ji lurške vode piti. Na to jeli so opravljati osmino Njej na čast, katera še nikoli ni bila zastoj na pomoč klicana.

Tresenje voza je bolnico zelo utrudilo in nje slabosti so bile vedno več. Njen mož prečul je s prednico vred celo noč pri postelji svoje žene. Ob desetih napadle so jo smertne težave, katere ji pa vendar zavednosti niso odvzele. Ginljivo je bilo gledati, kako jo je njen mož sam pripravljati na božjo sodbo, kako ji je molil djanje ljubezni, obžalovanja, upanja in vere na glas prebiral. Okolistoječi so jokali, ko so videli, kako

ji je prigovarjal in ji priporočal, da naj nikar več ne misli na svojo hišo, imetje, na otroke in na njega, to-muč da naj nadalje raji le na Boga misli.

Proti dvema po polnoči ležala je v omedlevici in vsi so mislili, da je že mrtva. Kmalu potem pa je jela sama sabo govoriti besede: „Bom, lepa Gospa.“ Naenkrat pa vetane, ter pravi: „Videla sem prečisto Devico Marijo in sedaj sem zdrava; dajte mi kaj jesti.“ Rada bi bila precej kvišku planila, pa ji niso pustili; potem jo prašajo, zakaj je večkrat besede „bom, lepa Gospa“ izgovarjala. Ona pa jim pravi: da ji je prečista Devica Marija, potem ko jo je ozdravila, zapovedala, bolnišnici nekaj miloščine podeliti, sto sveč kape-lici darovati in trikrat našo ljubo Gospo v Lurdu obiskati. Na to je vedno „bom, lepa Gospa“ odgovarjala. Mož je bil od veselja ves zvon sebe in je prečul vso noč v molitvi.

Drugo jutro je žena popolnoma zdrava vstala. Ta novica se je hitro raznesla povsodi. Starši in otroci so jo hodili obiskovat in skor verjeli niso svojim očem. Za temi prihajali so tudi prijatli in znanci, ter so ji srečo vošili. Sklenili so, da bo prihodnje nedeljo (ozdravljenje bilo je na četrtek) slovesna sv. maša, katere se morajo sorodniki in prijatli, kristjani in pogani vdeležiti; potem še le naj se mlada mati verne domu. Ni mi potreba omenjati, da je ozdravljenje serca vseh zelo ganilo. Več poganov dalo se je v katoliški veri podučevati. Tudi družih ljudi je več ozdravelo, bilo bi pa preobširno tu popisovati vsa posamezna ozdravljenja.

Ta trenutek je bolan tukaj tudi imeniten, poganski vradnik, kateri od zdravnikov ne upa več pomoči; vendar pa se mu je zaradi molitve k naši ljubi lurški Gospej že na bolje obrnilo. Skoro gotovo bode z vso svojo družino stopil v katoliško Cerkev.

Sestra Benjamina.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Zlata maša.) Prelepe so bile slovesnosti preteklo nedeljo (9. t. m.) v cerkvi čč. gospej Uršulinaric, namreč slovesnosti zlatomašne Magr. papeževega kamernika Mih. Potočnika.

Cerkve je bila okinčana, kar je bilo moč, z zelenjem in cvetličjem, ter mnogimi venci itd. Za sv. mašo so bili odločeni predragi paramenti. Pred 9 so se v duhovski hiši zbirali svatje, prošta Zupan in Jarc, nekaj sošolcev jublanta, nekteri kanoniki, nekaj civilnih gospodov, in lepo število družih duhovnov.

Ob devetih se vije obhod proti cerkvi in skoz velike vrata pred veliki oltar. Najprej je šel tropič nedolžnih deklic kot družice in civilni povabljeni gospodje, slednjič zlatomašnik s prelepim šopom in prav umetno in mično narejeno zlatomašno palico. Peli so do sredi cerkve duhovni „Benedictus“, po tem pa se je s kora z velikim navdušenjem oglašil predpev: „Ecce sacerdos jubilans“ itd. („Glej, zlatomašnik!“) Po odpetem „Veni Creator Spiritus“ pred oltarjem in na koro, je gospod špirituval J. Flis imel prav izversten, podučljiv in ginljiv govor o delu, zatajevanji, terpljenji, ter mnogi dazljivosti mašnikovega življenja z mnogim oziranjem na življenje zlatomašnikovo. Pri zatajevanji je omenil, da nedolžnim dušam ni težavno od sveta se ločiti — sej taki ne marajo za posvetnjaštvo, kakoršnega se mora že tako vsak ogibati, kateri hoče pošten kristjan biti, to ni glavna težava; veliko huje pa da je to, ko mora za

čednost terpeti zaničevanje, za dobrote nehvaležnost, preganjanje za pravičnost itd.

Iz življenja prečast. gosp. zlatomašnika je povedal, da so bili 27. sept. l. 1809 rojeni v Kropi, čez 25 let stari so postali mašnik, ki jih je škof Volf, spoznavši njih vterjeno značajnost, prideržal kot škofijskega kaplana skoro 15 let, potem pa jim je zročil sedanjo važno službo, katero z vso vestnostjo zveršujejo že blizo 35 let.

Po slovesni sv. maši je bila zahvalna pesem, in potlej navadna vošila. Pobožne gospé Uršulinarice, ki so svojemu tolikanj spoštovanemu spovedniku in bogoljubnemu duhovnemu očetu napravile vse potrebno k zlati maši, prelepi zlatomašni šop, zlatomašno palico, predrag talar itd., so pa tudi za goste napravile lepo in prijazno pogostovanje. Pričujoča sta bila pn. gg. prošta J. Zupan in dr. Ant. Jarc (poslednji kot arhidijakon pri sv. maši), 4 kanoniki, sozlatomašnik Habe, preč. PP. provincijal Evstahij in gvardijan Kalist; soščolci: župnik Brus, okrajni glavar Ogrinec, rojak stavbeni svétnik Fr. Potočnik, vodja na pripravnici g. Bl. Hrovat in gosp. vradnik Endlihar, vojaški kurat Pribošek in več drugih gospodov župnikov in kaplanov, skup 29 gospodov.

(Konec prih.)

Iz Železnikov, 29. julija. (V odliko domače umetnije.) Velečenjena „Danica!“ Sprejmi v svoje liste naznanilo, da je ravno zgotovil in postavil na tukajšnje pokopališče sv. Franciška Ksaverijana čisto novi veliki (leseni) križ gosp. Jan. Šubic iz Škofje Loke, ki je kot kipar in slikar že dolgo po raznih krajih slovenske domovine dobro znan.

O tem njegovem najnovejšem delu se zamore z resnico reči, da „delo hvali mojstra“, in le želeti bi mu bilo več rok, ker bi imel gotovo vsem dati dovolj dela. (Če kdo hoče kaj posebno lepega viditi, naj se potruži k njemu ravno zdaj, ko zdeluje novi sv. Križev pot za Košano, katerega prelepega cerkvenega kinča se ondotni duhovnjani smejo že naprej veseliti.)

Okusni kamniti postament pa je omenjenemu pokopališnemu križu naredil po primerno nizki ceni Jan. Teršen, kamnosek iz Škofje Loke, vdobil je na sprednji strani napis, katerega je pozlatil g. Šubic. Kdor pride na pokopališče, zamore, ako mu njegovo notranje ne navdihuje morda druge molitve, prebrati vsaj omenjeni napis, ki se glasi:

Jezus sladki, milostljivi,
Duš v vicah se usmili,
Tvoja sveta rešnja Kri
Ogenj vic naj pogasi!

Amen.

R. P.

Harije, 4. avgusta 1885. Naj Vam naznanim, kako lepo slovesnost smo obhajali pri nas v nedeljo po sv. Jakobu.

To nedeljo so za vso škofijo naš milostni gospod knez in škof dr. Jakob Mistija določili popolnoma odpustek vsled apostolskega pisanja sv. Očeta Leona XIII, od 1. nov. 1884, zaradi najdenja trupel sv. Jakoba ap. Večega in njegovih učencev sv. Atanazija in sv. Teodora. Obilno število vernih obojega spola se je te milosti vdeležilo v naši kuratni cerkvi sv. Štefana, ker so ravno to nedeljo bili tukaj č. g. P. Feliks Podbregar, gvardijan s Tersata pri Reki. Prišli so nam blagosloviti sv. Križev pot, katerega nam je prenovil g. Jakob Žnidaršič, slikar iz Renč pri Gorici. Prenovil nam je tudi dva stranska altarja, katerih eden je posvečen ravno sv. Jakobu Večemu, eden sv. Luciji, v popolno zadovoljnost vseh tukajšnjih prebivalcev.

Slovesno blagoslovljenje svetega Križevega pota se je začelo ob 9 zjutraj; potem so imeli č. P. pridigo in sv. mašo. V pridigi so nam razlagali, kako se mora

pobožnost sv. Križevega pota opravljati, da se zadobé dotični odpustki, če je sv. Križev pot pravilno blagoslovljen.

Popoldan ob 4 se je godilo slovesno blagoslovljenje sv. Križevega pota tudi v podružni cerkvi sv. Urbana v Tominjah.

Tako si zdaj verni lahko nabirajo dragocene zaklade za sv. nebesa z opravljanjem lepe pobožnosti sv. Križevega pota, in rešiti zamorejo brez števila duš iz vic, ker premnogi odpustki so sklenjeni z vsakim obiskanjem Križevega pota in darovati se zamorejo dušam v vicah. *)

S Pivke, 6. avgusta. (Obletnica zaradi kolere.) Obletnica zaobljubljenega praznika zaradi kolere, ki je l. 1855 silovito morila na Pivki, se je zopet letos v god B. D. Snežnica, 5. avg., v Slávini slovesno obhajala.

Ljudstva se je bilo zbralo neštevilna množica. Duhovnikov je bilo pričujočih 8 iz bližnje sosesčine, katere je pozneje počastil tudi preč. g. kanonik terzaški, mons. Hrovatin, bivajoč na oddihljeju v Prestranku. Pridigal je pe svoji navadi tehtno in spodbudno slavnoznani naš cerkveni govornik dr. Jurij Sterbenc, župnik Hrenoviški.

Razlagal je dvojni vzrok, zakaj moramo Marijo blagrovati: zaradi nje same, ker je bila tesno z Bogom sklenjena in vseh čednosti polna, zaradi nas, ker je prva priprošnjica pri Bogu v raznih naših potrebah in stiskah. Slovesno sv. mašo je opravljal domači g. župnik J. Savojec. Pobožnost vernih je vnmalo vbrano petje osem 14letnih deklic. Pele so latinsko mašo prav izverstno. Vsa čast verlemu g. učitelju Matiju Hiti ju! Pesem iz nedolžnih otroških gerl najbolj sega v serce pobožnemu molivcu in njen odmev doni gori k tronu Najvišjega. Ali more petje malovrednih srák, ki še tisti dan, ko so v cerkvi pri službi Božji prepevale, vsa plesiša omedeje in v slabi družčini usta in serca omadeževajo, serca vernih ogreti in Bogu prijetno biti? Košata brezova metlja bi bila v tem oziru na marsikakem koru potrebna.

Iz Željimske fare. Večkrat bila je že v „Danici“ naznanjena priserčna zahvala za prejete darove v prid naše nove cerkve; ni bilo pa še povedano, kako je z zidanjem te v resnici potrebne cerkve. Da dobrotniki in dobrotnice zvedó, da so se njih mili darovi prav dobro že porabili sporočam, kar sledi:

V sredi majnika t. l. začelo se je nadaljevati zidanje nove cerkve, za katero smo že lansko jesen temelj postavili, in zdaj že kipi v višavo veličanstno zidovje, katero se bo v teku prihodnjega tedna že tudi pokrilo. Vsak, kdor po naši dolini popotuje, se čudi, da je majhna Željimska fara kaj tacega zamogla napraviti; pa zahvaliti se je velik del dobrotnikom in dobrotnicam, od katerih sem veliko milih darov izprosil.

Cerkev bo do jeseni sicer sozidana, ali ne bo še vse plačano, ker farani so revni in njih število majhno; in kaj potem? — To mi napravlja veliko skerbí. — Nobene notranje oprave ne bo — ne altarjev, ne prižnice, ne kerstnega kamna, ne križevega pota itd. z eno besedo, vse bo moglo sčasoma novo biti, kar vsa znotranja oprava — pa saj še te je v stari cerkvi malo, in vsa sedanja oprava v majhni stari cerkvi ne bo več za rabo. — To bi slehernemu, napravljalo velike skerbi, in nobeden ne more za zlo vzeti podpisanemu farnemu oskerbniku, — ako terka na dobre serca in prosi milih darov, zakaj on ne prosi za-se, prosi in dela za čast Božjo, in upa torej, da Bog, ki je blagoslovil pričeto

*) Prav serčna zahvala za vesele novice, in bratovski pozdrav!

delo, ga bo dal tudi srečno dokončati. Vedno molim za dosedanje dobrotnike, prosim pa tudi ob enem Boga, da bi nam naklonil še veliko dobrotnikov in dobrotnic, ki bi kaki mili dar položili na altar sv. Vida. — Gotovo se mora vsakemu milo storiti, kdor sliši, da Željimski farani, ako se zdatni dobrotniki ne najdejo, bodo morali 18 let po 25 ald. davkoveke naklade na 1 goldinar vplačevati. — Res veliko breme! Vsak toraj lahko spozná, da kdor kaki mili dar podeli za našo novo cerkev, ki nima nobenega lastnega premoženja, gotovo stori dobro, Bogu dopadljivo delo, ki ne more ostati brez plačila.

Vsem dosedanjim dobrotnikom in dobrotnicam zopet naznanjam najpriserčnejši zahvalo za vse v „Danici“ naznanjene in prejete, ali naravnost meni poslane darove. — Slehernemu pa še posebej, kdor je že kaj daroval, ali kdor še bo: naj bo sv. Vid, naše fare patron, v življenju njegov pomočnik, o smertni uri njegov tolažnik, pri Bogu pa njegov priprošnjik!

Jurij Dernovšek,
farni oskerbnik.

Iz Amerike. St. John's Abbey, 26. julija 1885.

Preljuba mi mati!

Mislím, da je čas, da Vam iz daljne Amerike zopet enkrat pisemce pišem. Ne zamerite, prosim, da sem tako nezvest svoji obljubi, ko sem rekel lansko leto, da bom pogosteje pisal. Ko bi bil med svetom, bi veliko lažje pisma pošiljal; ali vedite, v samostanu je druga. Ni kaj posebno lepo od mniha, če se vedno s svetom peča in vedno na to misli, kar je zapustil. In čemu naj bi le vedno pisaril? Saj ni nič posebnega tukaj.

Zadnje pismo sem Vam pisal o novem letu, v katerem sem rekel, da sem v novicijatu. — 4. julija sem novicijat dokončal, in 5. julija, v nedeljo in praznik ss. Cirila in Metoda, sem naredil večno obljubo v naši cerkvi in še dva Nemca z mano. Ravno ta dan pa je bil tudi H-r. preoblečen s štirimi Nemci vred in je nastopil novicijat. Reči Vam moram, to je bil vesel dan za mé. Teden pozneje, v nedeljo, 12. julija, sem dobil 4 manjše rede. Čast. Fr. Ciril Z-n. je sedaj v tretjem letu. Novo mašo bo imel morda čez 2 leti, ali pa še prej. Mesca septembra nastopim jaz prvo leto bogoslovja in se učim filozofije; zdaj imamo počitnice od 25. junija do 5. septembra.

Rad bi imel prijohe od letošnjega leta, da bi zvedel, kaj da moji nekdanji sošolci in profesorji tam v beli Ljubljani delajo, kako se učijo in kako podučujejo?

Ljuba moja mati! Odkritoserčno Vam moram reči, da zdaj, ko sem v samostanu, sem še le v resnici srečen; poprej nisem bil. Človek ne najde nikjer drugje prave sreče, kakor samo v Bogu. Zdaj so se mi oči odperle, zdaj spoznam, da vse na svetu je nečimernost, razun Boga ljubiti in Njemu samemu služiti, da je le tisti resnično moder in srečen tukaj na zemlji, kdor sam sebe zatajuje in v vseh rečeh Boga išče. Kdor v samostanu tako živi, kakor ima živeti, tisti ima pravi raj že tu na tem svetu.

Verjemite mi, ljuba mati, presrečnega se štejem po vsi pravici, da me je neskončno modri Bog v to hišo Božjo pripeljal, me v duhovski, in zraven tega še v benediktinski stan poklical. Poprej sem bil zaslepljen, zdaj pa vidim vse natanko; poprej nisem veroval, zdaj pa verujem in sicer trdno.

O kolikrat se spominjam, Vaših besedi ljuba mati, ki ste mi jih na serce pokladali, kakor stari Tobija svojemu sinu, ko se je podajal na dolgo pot. Upam, da se me večkrat spominjate v molitvah in pri daritvi sv. maše in da Vaše prošnje niso zastoj pred milim Bogom. Oh ne pozabite me tudi v prihodnje, zlasti zdaj, ko se bom

3 ali 4 leta pripravljaj na sveti duhovski stan. Molitev pobožnega oblake predere.

Rad bi Vam še kaj več pisal, pa ni prostora. Prosim Vas, odpišite mi v kratkem. Vas, brata, sestri priserčno pozdravlja

Vaš

Fr. Simon L., O. S. B.

Rescripta S. Congr. Indulgentiarum.

(Konec.)

b)

(Preces post Missae celebrationem.)

a) Indulgentiam unius anni pro recitatione, praeter illam consueti Cantici — Benedicite, etc. et Psalmi — Laudate, etc. cum versiculis et tribus Orationibus annexis, duarum sequentium Orationum, quarum altera s. Thomae: Gratias tibi ago, Domine sancte, Pater omnipotens etc., altera vero s. Bonaventurae: Transfige, dulcissime Domine Jesu etc.

b) Centum dierum pro recit. Rithmi s. Thomae Aq.: Adoro te devote etc.

c) Centum item dierum Indulg. pro Orat. s. Alphonsi Lig. singulis hebdomadae diebus assignata: Die Dominica: Amantissime Jesu, Redemptor et Deus, adoro te praesentem in pectore meo etc.

d) Centum dierum Ind. pro Orat. B. V. M.: O Maria, Virgo et Mater sanctissima, ecce suscepi dilectissimum Filium tuum, quem immaculato utero etc.

Implorat idem humilis orator, ut quilibet Sacerdos qui quotidie, unius mensis spatio, omnes et singulas preces et orationes praedictas recitaverit, Plenariam Indulgentiam, semel in eodem mense, die ad arbitrium eligenda, consequi valeat. Ut de gratia, etc.

SSmus Dnus Noster Leo Papa XIII in Audientia habita die 20. Decembris 1884, ab infrascripto Secretario Sac. Congregationis Indulgentiarum Sacrisque Reliquiis praepositae, benigne annuit pro gratia in omnibus, juxta preces. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus. Datum Romae ex Secretaria eiusdem Sac. Congregationis die 20 Decembris 1884.

Al. Card. OREGLIA A S. STEPHANO Praefectus.

Franciscus Della Volpe Secretarius.

Razgled po svetu.

Rim. Spomin tisočletni, odkar je umerl sv. Metod, so dali sv. Oče Leon XIII tudi v Rimu obhajati, in sicer nad grobom sv. Cirila v baziliki sv. Klemenca. Slovesnost je terjela od 3. do 5. julija. Začetek je bil 3. julija s slovesno sv. mašo, katero je opravljal v slovanskem jeziku po gerško-slovanskem obredu msr. Sembratovič, bivši nadškof Levovski. V dan ss. Cirila in Metoda je opravljal slovesno sv. mašo kardinal vikar L. Marija Parocchi; zraven asistencije domačih prelatov in mnogih duhovnov in nekoliko škofov sta bila pričujoča tudi nadškof Sembratovič in kardinal Bartolini (na tronu, kar se prav redkokrat zgodi), po evangeliju o ss. Cirilu in Metodu je imel celebrant prelepo in ginljivo pridigo. Slovesnost je doveršil „Te Deum“ in blagoslov. Kapela, katero so v čast ss. Cirilu in Metodu zidali Nj. Svetost Leon XIII, je bila tiste dni obilno obiskovana. Ta kapela je vsa iz krasnega marmorja, stene so po šegi mo-

zaikov s presninami (freskami) ozališane; glavni obraz predstavlja sv. Trojico; v oblakih je Bog Oče, pod njim terpti golob nad Zveličarjem, kateri sedeč na prestolu, ima ob levici sv. Metoda, ob desnici sv. Cirila, pred njim pa kleči papež Leon XIII. Vsa predstava je prav mojstersko dovršena. . . Vse tedaj priča kako živo in z veseljem se sv. Oče pečajo za Slovane, kar gotovo ni brez navdajanja Božjega in brez velikega pomena; tako smemo misliti, pa tudi iskrene molitve moramo s papeževimi sklepati, da bi usmiljeni Bog skorej in prav velikih vspehov dal nam viditi.

Velehrad. „Slov. Noviny“ na Ogerskem pišejo: Judovci, katerim ni dovoljeno počenjati na Velehradu svojih „kšeftov“, so po svojih časniki raznesli, da na Velehradu in po okolici so vstale kužljive bolezni, in ljudje, kateri jim vse verjamejo in ki jim Velehradske slovesnosti že tako niso bile po volji, so valed tega pohiteli v Galiciji, v Čehih in na Šleskem — tudi že v sami Moravi vradno prepovedovati popotvanje na sv. Velehrad. Židi bi s tem prekrizali velikolepne slovesnosti tretje osmine jubilejne sv. Metoda. Toda, hvala Bogu, niso jih prekrizali. Od 5—12. julija je bila častljiva cerkev velehradska vsak dan prenapolnovana z romarji, in službe božje so opravljali sami cerkveni dostojanstveniki. Osmino je sklenil prevzvišeni kardinal olomuški Fürstenberg; 6. je opravljal slovesno sv. mašo škof Bernski. Duhovnov bilo je ondi 5. julija do 100, druge dni premeroma po 60—100, med njimi duhovni iz Poznanjskega, z Rusko-Poljskega, iz Lužic, iz južnega Štajerskega, iz Slavonije, iz Ogerskega itd. — V Ciril-Metodovi osmini je do 300.000 ljudi opravilo pobožnost.

V Tongkingu, kakor naznanjajo iz Pariza, so pogani zopet pet misijonarjev poklali, in sicer v okrajinah Phuyen in Bendihu. Osem tisuč kristjanov pa je pribežalo v okrajino Quinhon, ktere imajo Francozi v oblasti. — V bolnišnici v Haiphong-u se je prikazala kolera.

Iz Ke-Lungo naznanjajo, da so Kinezi ta kraj, ki so ga Francozi 22. roznika zapustili, precej pri odhodu Francozov zopet obsedli, nasele in staniša Evropejcev oropali, stan francoskih vojakov pa razdiali.

Koliko se je na kake pogodbe ali pomirovanje s tolovajskimi pogani zanesti, kaže strašni umor nekega domačinskega mašnika, ki se je zgodil v Tongkingu, kakor piše škof Pugmier 22. majnika, zgodil se je ravno med primirjem. Ti tolovaji so misijonarja živega pokopali, z glavo navzdol, noge od kolén so bile zunaj. — Ravno to pismo pravi, da so več mašnikov pomorili v Laos-u.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče.

Eden nehvaležnih za spregledanje. — Mladeneč, ki je prišel med volkove, da bi ga ne stergali. — Gospod, da bi mu Bog na priprošnje N. lj. G. in sv. Lucije dober pogled ohranil. — Častitim udom družbe naše lj. G. presv. Serca priporoča se soud v ponižno molitev, da bi se Bog dobrotno usmilil in naklonil, da dobí neko službo, ako je Božja volja. Ako zadobi to milost, obljubljuje slovesno Bogu in naši ljubi Gospej presv. Serca v čast Božjo pot na Brezji obiskati, zahvalo naznaniti in

v podporo revnim dijakom 5 gld. darovati. — (Op. Plačila ni nič za prošnje, kakor smo že večkrat omenili. Vred.) — Deček prodan v sužnjost, za rešenje.

Zahvala.

S Koroškega. Večkrat, pa posebno letos pred nekterimi tedni, je pretila naši fari velika nesreča, namreč, da bi zgubili našega toliko dobrega dušnega pastirja; zatekali smo se v tej zadregi k naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, da bi nam sprosila pri Bogu pomoč, ker od nobene strani ni bilo več upanja, kakor edino le pri Bogu: in zares nam je Marija še v pravem času pomagala, zato vekomaj čast in hvala Bogu, hvala, češenje N. lj. G. presv. Serca!

Koledar za prihodnji teden:

17. vel. serpana. S. Liberat. — 18. S. Agapit. — 19. S. Ljudovik. — 20. S. Bernard. — 21. S. Johana Šantalska. — S. Timotej. — 23. Trinajsta nedelja po Binkošti. S. Filip Benicij.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

10. prosindec.

Sv. Agaton, papež od leta 679 do 682, rojen Sicilijanec. Predno je bil povzdigujen do najviše časti v sv. Cerkvi, živel je kot menih v samostanu sv. Janeza Kerstnika v Palermi. Zavoljo svoje gorečnosti v iztrebljevanji zmot in krivover je bil izvoljen za papeža. Neizmerno veliko dobrega je storil v prid sv. Cerkve v tedanjih hudo zmedenih časih. Imel je ta poseben dar, da je znal poterte serca potolažiti v vsakterih zadregah. Pravijo, da nihče ni šel brez tolažbe od njega. Škoda, da je le malo časa vladal Jezusovo Cerkev.

Sv. Ald, je bil najpervo menih v nekem laškem samostanu, potem pa puščavnik. Zgodovinarji ga imenujejo „veliko lepoto“ sv. Cerkve v 8. veku.

Sv. Florida, devica. Pokopana je v veliki cerkvi mesta Dijon-a na Francoskem.

Sv. Janez s priimkom „Dobri“, nadškof Milanski, spoznovavec. Živel je delj časa na papeževem dvoru, in sv. papež Gregor je imel tako zaupanje do njega, da ga je v važnih zadevah kot svojega zastopnika poslal k kraljici Longobardov, Teodelinde po imenu. Zavoljo njegove velike pobožnosti ga je pozneje povzdignil na škofijski sedež v Milanu, kjer se je neprestrašeno vojskoval zoper krivoverce. Zidal je tudi veliko cerkvá in je umerl v visoki starosti l. 659.

Sv. Marcijan, mašnik v Carigradu v 5 stoletju. V svoji gorečnosti za Božjo čast zidal je več krasnih cerkvá, dajal je veliko vbogajme in je imel navado, da je po noči hodil okrog in poiskal merličev, da jih je potem pokopaval. Tudi to navado je imel, da je iskal zanikarne ženske in jih za pokoro pridobival, kar se mu je res tudi večinoma posrečilo. Bog je prečuden v svojih svetnikih.

Sv. Nikanor je bil izmed tistih sedem dijakonov, kateri so bili, kakor beremo v sv. pismu, izvoljeni od apostelnov, bil je tedaj tovarš sv. Štefana, prvega mučenika, in je tudi sam dosegel mučeniško krono na otoku Cipru leta 76.

Sv. Pavel, pervak puščavnikov. Ko se je začelo preganjanje kristjanov, pobegnil je v puščavo Tebajsko v Egiptu, kjer je od svojega šestnajstega pa do stointrinajštega leta, toraj blizo 100 let, Bogu služil z molitvijo in postom. Živel je od sadú palmovega drevesa in polovice hlepca kruha, ki mu ga je vsaki dan prinesel

brokar. Ko je bil 113 let star, obiskal ga je sv. Anton, oče menihov, in tega je prosil, da naj ga pokoplje po njegovi smerti, ktera se mu, kakor je rekel, že približuje. Kmalu na to je sv. Pavel umerl in sv. Anton je videl, kako so angeli njegovo dušo prenesli v nebesa. Zgodilo se je to današnji dan leta 343.

Sv. Peter Urzel, menih in spokornik reda sv. Benedikta. Popred zelo visoko postavljen v posvetnih službah, je sam sebe tako ponižal, da se je odpovedal svoji preimenitni službi, ter se umaknil v neki samostan, kjer je skoz devetnajst let vsem svojim samostanskim bratom dajal najlepši zgled keršanske ponižnosti, vdanosti, spokornosti in drugih čednost, dokler ga ni Gospod k sebi poklical, da mu dá zaslužen plačilo današnji dan l. 997.

Sv. Viljem, škof in spoznovavec. Bil je grofovskega rodu in korar v Parizu. Ker pa med svetom ni našel zaželenega miru, je stopil v red Cistercijencev, kjer je živel vsem v spodbudo. Le pokorščina do papeža in do viših redovnih ga je nagnila, da je zapustil samoto, ki se mu je bila tolikanj priljubila, in da je privolil v svojo izvolitev za škofa. Pa tudi kot škof je prav redovniško oestro živel. Umerl je današnji dan leta 1209, ko se je podal ravno na misijon za spreobrnjenje krivovercev.

Listek za raznoterosti.

† **Leopold vitez Gariboldi**, c. k. profesor in okraj. šolski nadzornik, je po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti, umerl 10. vel. serpana. Bog mu daj večni mir.

Birne bodo imeli kraji na Dolenjskem: Trebnje 30., Št. Rupert 31. avgusta; Mokronog 1. septembra, Šmarjeta 2., Novo mesto 3., Mérna peč 5., Toplice 6., Žužemberk 7., Kerka 8., Dobrépolje 9. sept.

Za odvrnjenje hude ure. Škofjski list št. 8. 1885 veleva to-le: Od 1. majnika do 1. listopada se v vsih tihih mašah od zdaj vsako leto privzema molitev „ad repellendas tempestates“, to je: za odvrnjenje hude ure (št. 18. ex orat. diversis), kader to rubrike dopustijo.

Po potrebi se namesto omenjene molitve smé vzeti „ad petendam pulviam“ (št. 16), ali pa „ad postulandam serenitatem“ (št. 17), t. j. za dež, ali za lepo vreme; pa le za čas; potem zopet perva.

Na tablici v zakristiji mora biti zapisano, ktera molitev se prideva.

K temu je pristavljena opomba, da posameznim mašnikom ni nikoli pripušeno kako molitev pridevati po svoji volji, tudi v važnih okoliščinah ne; deržati se je terdnega pravila: in missa nihil privata auctoritate addere licet. (Cf. S. R. Congr. d. 7. Sept. 1850.)

Poterjenje. Prejel sem šestdeset gl. (zbirk „Zg. Danice“) za naprave ranjcega P. M. Alfonsa Ratisbona in za Sijonske Sestre v Jeruzalemu. Danes se ta svota z drugimi zbirkami vred odpravi v Jeruzalem.

Na Dunaju, 4. avg. 1885.

Hurter. *)

*) Duhoven in sin ranjega slavnega H. Hurterja. Vr.

Gorenjske kmetiške občine so si skor enoglasno izvolile za državnega poslanca kneza Windisch-Grätz-a, ker je bil Hohenwarth sprejel ljubljansko izvolitev. — Vsa Windischgrätzovska rodovina je ena tistih, ki svojo katoliško vero po vsih zapovedih djanjsko spolnujejo; ko bi bili vsi poslanci tako pravoljubni, bi bilo hitro konec mednarodnih hujkanj in prepirov. Zato kličemo: Slava!

Iz igrače strašna nesreča. V Št. Lenartu v Labudski dolini so popravljali starodavno farno cerkev; delavci so naredili balon in ga spustili; padel je na cerkveno streho, se vnel in vžgal cerkev, ki je pogorela; zvonovi so se stopili in poderli se je tudi kos zvonika.

Nemške. V konzistoriju 27. julija v Rimu je Kolinski nadškof dr. Pavel Melchers bil odločen za kardinala. V ravno tem konzistoriju je bil škof Krementz zvoljen za Kolinskega nadškofa.

K molitvi za razkolnike. Z Gôrji nam je poslal g. kapl. M. Mrak 71 novih družnikov za bratovščino ss. Cirila in Metoda in 2 gld. za kak dober namen. (Za Solunsko cerkev?) — Toliko molitve vsak dan za prelépi namen ne bo zastoj. Bog plačaj!

V toplicah „Aixles-Bains“ je angleška kraljica Viktorija veliki teden prav pridno obiskovala katoliško cerkev. Velikrat je kar skrivaj, spremljana od prince sinje Beatrice, šla v cerkev in je pobožno ter kleče ondi molila. Veliki petek je bila globoko v duhu zbrana pri božji službi. Da je hodila v katoliško cerkev, ni brez pomena, ker ondi je tudi anglikanska cerkev, v katero pa ni hodila. — Bavarska kraljica je pred kaj časom bila prestopila v katoliško Cerkev; Bog daj, da bi še angleška!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Škofisko-vstanovljeni so bili č. gg.: 28. jul.: Bl. Petrič za Velesovo, Ljud. Skufca za Blagovico; 3. avg.: Lor. Bergant za Logat., Al. Jerše za Dobovec. Nastavljeni so č. gg.: Jože Novak za II. na Raki, Ant. Lesjak za II. na Trebelno; Jan. Sternad gre iz Knežaka v Ternovo. — Razpisane duhovnije: Prežganje in Leskovic nad Loko od 12. jul., Preska od 5. avg.

V Kerški škofiji. Č. g. Jož. Kubica pride iz Kotarič v Šmarije; č. g. J. Markovič od sv. Heme v Kotariče. Umerla sta č. gg.: Jož. Valjavec, župnik v Nemškem Grebinji, in č. g. Jož. Káfer, župnik v Motnici. R. J. P.

Dobrotni darovi.

Za kapelo v Marijanišči: Gospod Alojzij Jenko, 50 gold. — Gospod Matej Močnik zopet 20 gold. — Gosp. Franc Gregelj 2 gold. — Vis. čast. gosp. Balt. Bartol 25 gold. — Neimenovana 2 gold. — Neimenovana oseba po milgosp. proštu Peter Urhu 10 gold. — Gospa Marija Lenarčič 5 gld. — Vis. čast. gosp. Valentin Eržen 8 gold. 83 kr. — Gospod Peter Majdič 100 gold. — Po čast. P. Jožefu 6 gold. 44 kr. — Gospa Josipina Lashan pl. Moorland 5 gold. — Gospodičine Josipina in Karolina Tonijsa 2 stara tolarja.

Za sv. Detinstvo: Iz Idrije 94 gold. — Mih. Arko, duh. pomočnik v Loki 13 gold. — Šimen Zupan, ka-tehet v Loki 12 gld. — Matija Mrak, kaplan v Gorjah, 10 gld.

Za cerkev sv. Cirila in Metoda v Solunu: Amalija Strohar 1 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Dr. F. St. 5 gld. — Mr. M. P. 13 gld.